

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

26.6.2013

B7-0314/2013

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 110. cikkének (2) bekezdése alapján

a szolgáltatásokról szóló többoldalú megállapodásra irányuló tárgyalások
megkezdéséről
(2013/2583(RSP))

Vital Moreira

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság nevében

RE\941426HU.doc

PE509.960v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

Az Európai Parlament állásfoglalása a szolgáltatásokról szóló többoldalú megállapodásra irányuló tárgyalások megkezdéséről (2013/2583(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a szolgáltatásokról szóló korábbi állásfoglalásaira, különös tekintettel a szolgáltatások kereskedelméről szóló, 2008. szeptember 4-i állásfoglalására¹,
- tekintettel a dohai fejlesztési menetrend állásáról és a WTO jövőjéről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a dohai fejlesztési menetrend kilátásairól szóló, a WTO hetedik miniszteri konferenciáját követő, 2009. december 16-i állásfoglalására² és a dohai fejlesztési menetrendről szóló tárgyalások jelenlegi helyzetéről szóló, 2011. szeptember 14-i állásfoglalására³,
- tekintettel a kereskedelem és a befektetések útjában álló akadályokról szóló, 2011. december 13-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az általános érdekű szolgáltatásokról szóló 26. jegyzőkönyvre és az Alapjogi Chartára,
- tekintettel a Szolgáltatások Kereskedelméről szóló Általános Egyezményre (GATS), amely 1995. január 1-jén lépett hatályba, tekintettel a 2003. március 12-i állásfoglalására⁵ a WTO keretében létrejött Általános Egyezmény a Szolgáltatások Kereskedelméről (GATS) elnevezésű egyezményről, amely magában foglalja a kulturális sokszínűség témáját is,
- tekintettel a szolgáltatások kereskedelméről szóló többoldalú megállapodásra irányuló tárgyalásokkal kapcsolatos iránymutatásoknak a Bizottság által 2013. február 15-én benyújtott tervezetére,
- tekintettel a Bizottság „Kereskedelem, növekedés és globális ügyek: A kereskedelempolitika mint az Európa 2020 stratégia kulcseleme” című közleményére⁶,
- tekintettel „A kereskedelem és a befektetések útjában álló akadályokról szóló jelentés – 2012” című, az Európai Tanácsnak szóló bizottsági jelentésre⁷,
- tekintettel a szolgáltatások kereskedelmével foglalkozó tanács elnöke, Fernando de Mateo nagykövet által a szolgáltatások kereskedelmére irányuló tárgyalásokkal kapcsolatos 2011. április 21-i rendkívüli ülés alkalmával a Kereskedelmi Tárgyalások Bizottsága

¹ HL C 295. E, 2009.12.4., 67. o.

² HL C 286. E, 2010.10.22., 1. o.

³ HL C 51. E, 2013.2.22., 84. o.

⁴ HL C 168. E, 2013.6.14., 1. o.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2003)0087.

⁶ COM(2010)0612.

⁷ COM(2012)0070.

számára készített WTO-jelentésre¹,

- tekintettel a „Really Good Friends of Services” csoport (RGF – a szolgáltatások igazán jó barátai) által 2012. július 5-én közzétett nyilatkozatra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel szolgáltatások adják az EU GDP-jének és munkahelyeinek csaknem háromnegyed részét, valamint kulcsfontosságúak az EU versenyképességének fenntartása és fokozása szempontjából;
- B. mivel a szolgáltatások 2011-ben 28%-os részt képviseltek az EU exporttevékenységében, továbbá az EU által harmadik országokban eszközölt külföldi befektetések fele is ebbe az ágazatba tartozik;
- C. mivel az EU fontos szerepet játszik a szolgáltatások kereskedelme terén, hiszen 2011-ben a világ teljes szolgáltatási exportjának 25,65%-a az EU-ból indul ki, ami az első helyet jelenti a szolgáltatásexportőrök között;
- D. mivel 129 WTO-tagország vállalt kötelezettségeket a GATS keretében, ám a legtöbb ország nem tett vállalásokat az összes ágazatban;
- E. mivel a WTO 2005-ös hongkongi miniszteri konferenciája idején csupán 30 ország tett új felajánlásokat a szolgáltatások terén, és mivel a szolgáltatásokkal kapcsolatos többoldalú tárgyalások alig mozdultak előre 2008 júliusa óta;
- F. mivel a 2008–2009-es gazdasági válság következtében új protekcionista intézkedések születtek a szolgáltatások kereskedelmének korlátozása céljából;
- G. mivel 2012-ben az RGF csoport tagjai között előzetes megbeszélésekre került sor egy szolgáltatáskereskedelmi megállapodás formáját és szerkezetét illetően;
- H. mivel az EU-val tárgyalásokat folytató 21 WTO-tagország² legtöbbje OECD-tagország, és ezek adják a határokon átnyúló globális szolgáltatáskereskedelem 70%-át (beleértve az EU-n belüli kereskedelmet is), illetve ezekkel az országokkal zajlik az EU szolgáltatáskereskedelmi ügyleteinek 58%-a; mivel a tárgyalásokon mindeddig nem vett részt egyetlen BRICS-ország, ASEAN-tagállam vagy afrikai, karibi, illetve csendes-óceáni állam sem;
- I. mivel a Bizottság 2013. február 15-én továbbította a Tanácsnak a tárgyalási iránymutatások tervezetét, valamint felkérést kapott, hogy 2013. március 18-án vegyen részt a szolgáltatáskereskedelmi megállapodással kapcsolatos tárgyalásokon;
1. úgy véli, hogy továbbra is a WTO által megtestesített többoldalú kereskedelmi rendszer kínálja a leghatékonyabb keretrendszert a nyílt és méltányos kereskedelem világszerte történő megvalósításához; egyetért ugyanakkor azzal, hogy a WTO nyolcadik miniszteri

¹ TN/S/36.

² Ausztrália, Kanada, Chile, Kína, Kolumbia, Costa Rica, Hong Kong, Izrael, Japán, Dél-Korea, Mexikó, Új-Zéland, Norvégia, Pakisztán, Panama, Paraguay, Peru, Svájc, Tajvan, Törökország, Amerikai Egyesült Államok.

konferenciáján 2011 decemberében kialakult patthelyzet miatt szükség esetén új két- és többoldalú kezdeményezéseknek kell lendületet adniuk a genfi kereskedelmi tárgyalásoknak; hangsúlyozza ugyanakkor annak szükségességét, hogy minden új kezdeményezés továbbra is a WTO keretében valósuljon meg;

2. sajnálatosnak tartja, hogy a dohai forduló kezdete óta csak korlátozott figyelmet kap a szolgáltatások kereskedelme; hangsúlyozza, hogy a szolgáltatások képezik a gazdaság gerincét, és hogy a 21. században a globális értékláncok megjelenése óta a kereskedelem a szolgáltatásokon alapul; kiemeli az általános érdekű szolgáltatások fontosságát a tekintetben, hogy nélkülözhetetlen védőhálót jelentenek a polgárok számára, és előmozdítják a társadalmi kohéziót helyhatósági, regionális, állami és európai uniós szinten egyaránt;
3. sajnálatosnak tartja, hogy a WTO-tagság GATS-mellékletei felett eljárt az idő, és immár nem tükrözik az ezen országokban a szolgáltatások kereskedelmét akadályozó tényezők valós szintjét, különösen azon országok esetében, amelyek jelentős önálló liberalizálásba kezdtek, valamint hogy WTO-tagság pedig továbbra is igen eltérő mértékű és nem átlátható módon végrehajtott liberalizálást mutat, és ugyanez jellemző a szolgáltatások kereskedelmével kapcsolatos kötelezettségvállalásaik végrehajtására is;
4. üdvözli a szolgáltatáskereskedelmi megállapodásra irányuló tárgyalások megnyitását és azt, hogy az Európai Unió kezdettől fogva részt vesz e tárgyalásokon annak érdekében, hogy képviselni tudja az EU érdekeit és érvényesíteni tudja álláspontját a megállapodás formáját és szerkezetét illetően; úgy véli, hogy az Európai Unió részvétele fokozhatja a koherenciát a szolgáltatáskereskedelmi megállapodás és a multilaterális rendszer között, továbbá hozzájárulhat a tárgyalási folyamat megfelelő parlamenti felügyeletének biztosításához;
5. nehezményezi, hogy a Tanács anélkül adott megbízást, hogy figyelembe vette volna az Európai Parlament álláspontját;
6. emlékezteti a Bizottságot arra a kötelezettségére, hogy a Parlamentet a tárgyalások valamennyi szakaszában (a tárgyalási fordulók előtt és után) haladéktalanul és teljes körűen tájékoztatnia kell;
7. úgy véli, hogy még nem sikerült olyan kritikus tömeget elérni, amelynek segítségével a jövőbeni szolgáltatáskereskedelmi megállapodás előnyeit ki lehetne terjeszteni a teljes WTO-tagságra, ezért a GATS a legnagyobb kedvezményre vonatkozó záradékának¹ nem szabad vonatkoznia rá;
8. aggodalommal állapítja meg ugyanakkor, hogy a tárgyaló felek között (Törökország kivételével) nem szerepelnek feltörekvő piacok, és nincs ott a BRICS sem, holott ezekben az országokban van lehetőség a kereskedelem és befektetések kiterjesztésére a szolgáltatások terén, és éppen ezekben az államokban van a legtöbb akadály, különösen a külföldi befektetések előtt; felkéri ezért Kínát és a többi feltörekvő gazdaságot, hogy csatlakozzanak a tárgyalásokhoz;

¹ GATS II. cikk

9. úgy véli, a tárgyalásokat oly módon kell nyitva tartani a többi ország és köztük a feltörekvő országok előtt, hogy ez ne csökkentse a megállapodás ambiciózus mivoltát, hiszen csak a magas fokú liberalizáció és az azonos szintű végrehajtási fegyelem bírhatja rá ezeket az országokat a csatlakozásra;
10. a jövőbeni szolgáltatáskereskedelmi megállapodás többoldalúvá tételének lehetősége érdekében azt javasolja, hogy a megállapodás szövege illeszkedjen a GATS formátumához és felépítéséhez, ideértve a kötelezettségvállalások tételes felsorolását, valamint a nemzeti elbánással, a piaci hozzáféréssel és a végrehajtási fegyelemmel kapcsolatos GATS-fogalommeghatározások átvételét;
11. sürgeti a Bizottságot, hogy a GATS-mellékletekkel kapcsolatos legutóbbi ajánlatához közel álló kezdeti ajánlatot fogalmazzon meg, és a piaci hozzáféréssel kapcsolatos tárgyalások során törekedjen az alábbi célokra:
- egyenlőbb versenyfeltételek biztosítása a GATS-kötelezettségvállalások kiegyensúlyozottabbá tétele révén az egyes felek, ágazatok és módozatok között;
 - az EU offenzív érdekeivel kapcsolatos ambiciózus menetrend támogatása, különösen az üzleti szolgáltatások, az IKT-szolgáltatások, a pénzügyi és jogi szolgáltatások, az e-kereskedelem, a tengeri és légi közlekedési szolgáltatások, a környezetvédelmi szolgáltatások, az idegenforgalom és az építőipar terén; a harmadik országok piacain fennálló uniós érdekek védelme, egyszersmind integrálva a szolgáltatáskereskedelmi megállapodásba a GATS prudenciális kivételét, amely lehetővé teszi a résztvevő országok számára, hogy prudenciális céllal nemzeti szinten szabályozzák a pénzügyi szolgáltatásokat és termékeket; törekvés a GATS pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos prudenciális kivételének a szolgáltatáskereskedelmi megállapodásba történő integrálására annak érdekében, hogy a megállapodás részes felei prudenciális célú intézkedéseket hozhassanak, a szolgáltatáskereskedelmi megállapodás egyéb rendelkezéseinek sérelme nélkül;
 - az EU Szerződéseiben meghatározott közszolgáltatásokkal és általános érdekű szolgáltatásokkal kapcsolatos európai érzékeny szempontok védelme a közoktatás, a közegészségügy, a vízellátás és a hulladékgazdálkodás terén, valamint az, hogy a GATS-hoz és a kétoldalú szabadkereskedelmi megállapodásokhoz hasonlóan ebben az esetben se kerüljön sor az audiovizuális és kulturális szolgáltatásokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásra;
 - óvatos megközelítés alkalmazása a 4. módozattal kapcsolatos felajánlások megfogalmazása kapcsán, kizárva a tárgyalások tárgyköréből a vízumszabályokat, mivel ezek nem számítanak WTO-ügynek;
 - továbbra is semleges álláspont képviselése azzal kapcsolatosan, hogy a kötelezettségvállalások hatálya alá tartozó gazdasági szereplők magán- vagy köztulajdonban vannak-e;
 - annak biztosítása, hogy az adatfolyamok liberalizálása teljes mértékben megfelel a magánélet védelméről és az adatvédelemről szóló közösségi vívmányoknak;

12. megjegyzi, hogy az EU már kötött a szolgáltatásokra vonatkozóan jelentős fejezeteket tartalmazó, az országspecifikus kétoldalú kérdéseket hatékonyabban kezelő bilaterális kereskedelmi megállapodásokat a tárgyalásokban részt vevő egyes országokkal, más ilyen államokkal pedig jelenleg is zajlanak erre irányuló tárgyalások (ideértve Japánt és hamarosan az Egyesült Államokat is); úgy véli, hogy a piaci hozzáférés tekintetében e tárgyalások során az EU számára a többi partner a legfontosabb (például Ausztrália, Új-Zéland, Mexikó, Chile, Tajvan, Törökország, stb.);
13. hangsúlyozza, hogy felfüggesztési elv és az automatikus beemelési elv mellékletekbe való felvétele lehetővé teszi, hogy a feleket ténylegesen rá lehessen kényszeríteni kötelezettségeik tiszteletben tartására, valamint további fokozatos piacnyitáshoz vezethet;
14. úgy véli, hogy a szolgáltatáskereskedelmi megállapodásnak szilárdabb végrehajtási fegyelmet kell előírnia az átláthatósággal, a piaci versennyel, az engedélyezési követelményekkel és az ágazatspecifikus szabályozással kapcsolatosan, fenntartva ugyanakkor az egyes országok jogát arra, hogy közpolitikai alapon indokolt szabályozásokat fogadhassanak el¹;
15. elengedhetetlennek tartja, hogy az Európai Unió és tagállamai – meglévő jogszabályaik, normáik és megállapodásaik révén – fenntartsák a kulturális és audiovizuális politikáik megőrzésének és fejlesztésének lehetőségét; ezért üdvözli, hogy a Tanács kizárta a kulturális és audiovizuális szolgáltatásokat a tárgyalási meghatalmazásból;
16. hangsúlyozza, hogy e tárgyalások kiváló alkalmat jelentenek a szolgáltatásokra vonatkozó közbeszerzési² és támogatási³ szabályok javítására, amely területeken a GATS-tárgyalások zsákutcába jutottak;
17. úgy véli, hogy a szolgáltatáskereskedelmi megállapodásnak tartalmaznia kellene egy csatlakozási záradékot, olyan rendelkezéseket, amelyek meghatároznák, hogy milyen feltételek mellett és mely eljárások szerint lehet kiterjeszteni a megállapodást a WTO teljes tagságára, továbbá tartalmaznia kellene egy részletes vitarendezési mechanizmust is, amely nem zárja ki a WTO általános vitarendezési mechanizmusának igénybe vételének lehetőségét;
18. megjegyzi, hogy az EU tárgyalási megbízását a Bizottság úgy javasolta, a Tanács pedig úgy fogadta el, hogy nem készült hatásvizsgálat; ragaszkodik hozzá, hogy a Bizottság a korábbi szándékának megfelelően készítsen fenntarthatósági hatásvizsgálatot, és ennek során konzultáljon az érintett felekkel a szociális, környezeti és egyéb szempontokról; felkéri a Bizottságot, hogy tegye közzé a fenntarthatósági hatásvizsgálatot annak érdekében, hogy az abból leszűrt következtetéseket a tárgyalások során figyelembe lehessen venni;
19. igen ambiciózusnak tartja a tárgyalások lefolytatására kijelölt kétéves időszakot, ám egyetért azzal, hogy a megállapodást minél hamarabb meg kellene kötni, feltéve hogy eléri a fent említett célokat;

¹ GATS XIV. és XIVa. cikkek.

² GATS XIII. cikk

³ GATS XV. cikk

20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.